

Pohjolan Voima Oy

Töölönkatu 4

PL 40, 00101 Helsinki

Puhelin (09) 693 061

Faksi (09) 6930 6335

Sähköposti etunimi.sukunimi@pvo.fi

info@pvo.fi

www.pohjolanvoima.fi

Sisältö

2	<i>Hallituksen toimintakertomus</i>
7	<i>Konsernituloslaskelma</i>
8	<i>Konsernitase</i>
9	<i>Konsernin rahoituslaskelma</i>
10	<i>Emoyhtiön tuloslaskelma</i>
11	<i>Emoyhtiön tase</i>
12	<i>Emoyhtiön rahoituslaskelma</i>
13	<i>Tilinpäätösperusteet</i>
14	<i>Tuloslaskelman liitetiedot</i>
16	<i>Taseen liitetiedot</i>
25	<i>Sähkömarkkinalain edellyttämät tiedot Pohjolan Voima Oy:stä</i>
26	<i>Osake-erittely</i>
27	<i>Tilintarkastuskertomus</i>

Pohjoismaiset sähkömarkkinat

Vuonna 2003 Suomen sähkönkulutus oli 84,7 TWh (83,5 TWh vuonna 2002). Sähkön tarve kasvaa Energia-alan Keskusliiton mukaan vuoteen 2010 mennessä yli 96 TWh:iin ja vuonna 2020 sähkön tarve Suomessa on yli 106 TWh. Pohjoismainen sähkönkulutus kasvaa vastaavana aikana yhteensä noin 55 TWh.

Uutta sähköntuotantokapasiteettia on rakennettu vuodesta 1998 vuoteen 2002 tilastojen mukaan, kun huomioidaan tuotannosta poistettut voimalaitokset, nettomääräisesti vain 600 MW. Samaan aikaan sähkön kulutus on kasvanut 23 TWh. Sähkön kulutuksen Energia-alan Keskusliitto ennustaa kasvavan edelleen Suomessa 1,4 prosenttia vuodessa ja muissa Pohjoismaissa 0,8 prosenttia vuodessa.

Pohjoismaissa tuotetaan normaalisti yli puolet sähköstä vesivoimalla. Norjan sähköntuotanto on lähes kokonaan vesivoimaa, Ruotsissa vesivoimalla tuotetaan puolet sähköstä ja Suomessa vesivoiman osuus on alle viidennes. Vesivarastoaltaiden täyttöaste ja vesivoiman tuotanto vaikuttavat ratkaisevasti pohjoismaisiin sähkömarkkinoihin.

Vuonna 2003 vesivoiman tuotanto oli Pohjoismaissa 168 TWh, kun sitä keskivesivuonna on käytettävissä noin 196 TWh. Tanskan ja Suomen lämpövoimalaitokset tasasivat vesivoiman tuotantovaihteluita. Hiiltä poltettiin Suomessa vuonna 2003 enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Sähköä tuotettiin Suomessa 79,9 (71,6) TWh ja sitä tuotiin Suomeen 4,9 (11,9) TWh. Sähkön nettotuonnin osuus oli 5,7 (14,3) prosenttia. Sähköä tuotiin ennätysmäärä Venäjältä, lähes 12 TWh. Venäjän tuontisähkön määrä kasvoi 43 prosenttia. Kuivuus ja vesivarastojen niukkuus näkyi Pohjoismaiden välisessä sähkön vaihdossa: Tanska ja Suomi veivät sähköä Norjaan ja Ruotsiin.

Suomen sähköntuotantokapasiteetti ei riitä kattamaan kasvavaa sähkön kysyntää. Vuosien 2002 ja 2003 kaltaisina kuivina vesivuosi- ja talvikauden huippukuormitustilanteissa olemme erityisen riippuvaisia sähkön tuonnista Venäjältä. Markkinasähkön hinta voi ajoittain nousta hyvinkin korkealle, kun kapasiteetista on pulaa.

Sähkön pörssihinnat olivat koko vuoden keskimäärin 30 prosenttia edellisvuotta korkeampia. Markkinasähkön viikkohinta Pohjoismaisessa Nord Pool -sähköpörssissä nousi voimakkaasti vuoden 2003 alussa, kun Suomessa oli hyvin kylmää. Viikkohinta oli alkuvuodesta korkeimmillaan 104 euroa megawattitunnilta. Pörssi-sähkön hinta laski alkukesällä alimmillaan 23 euroon megawattitunnilta ja oli syksyllä hiukan yli 30 euroa megawattitunnilta.

Tulevaisuudessa sähkön saatavuus- ja hintariskit voivat kasvaa, kun tuonti Venäjältä on epävarmaa. Tiedossa olevista merkittävistä investoinneista vain Olkiluodon 3-ydinvoimalaitosyksikkö lisää kapasiteettia. Muut suunnitteilla olevat investoinnit korvaavat lähinnä vanhentuvaa kapasiteettia.

Pohjolan Voiman sähkön- ja lämmöntuotanto

Vuonna 2003 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 29,9 (27,9) TWh. Oman sähköntuotannon osuus tästä oli 18,0 (16,6) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 6,9 (6,5) TWh. Sähköntuonti Venäjältä oli 3,3 (3,0) TWh ja ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta 1,7 (1,8) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 47,3 (50,6) prosenttia. Teollisuuden Voiman Olkiluodon laitos tuotti sähköä 14,2 (14,1) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistuosuutensa mukaisesti 8,0 (8,0) TWh. Olkiluodon laitosten käyttöaste oli edelleen maailman huippuluokkaa, 96,3 (96,0) prosenttia.

Vesivoiman osuus oli 4,0 (4,4) prosenttia sähkön hankinnasta, 1,2 (1,2) TWh.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 5,9 (3,7) TWh. Sen osuus sähkön hankinnasta oli 19,8 (13,3) prosenttia. Uusista CHP-voimalaitoksista huolimatta CHP-tuotanto väheni runsaat 10 prosenttia, koska Oulun Voima Oy:n ja Veitsiluodon Voima Oy:n CHP-voimalaitokset myytiin Stora Enso Oyj:lle vuoden 2002 lopussa.

Biopolttoaineita käytettiin voimalaitoksissa yhteensä 6,8 (8,4) TWh. Turpeen käyttö oli 3,9 (5,0) TWh ja puun käyttö 2,9 (3,4) TWh.

Pohjolan Voiman sähkönbankinta 1999–2003 (GWh)

	1999	2000	2001	2002	2003
Ydinvoima	14 203	14 072	14 152	14 106	14 154
Vesivoima	1 650	1 996	1 604	1 239	1 183
CHP	2 655	2 867	3 268	4 062	3 651
Lauhdevoima	2 147	2 678	3 471	3 714	5 930
Tuuli	0	0	0	0	7
Tuonti	670	690	2 887	2 988	3 299
Markkinasähkö	863	1 717	1 057	1 756	1 698
Yhteensä	22 188	24 020	26 439	27 866	29 922

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia olivat yhteensä 89,7 (197,0) miljoonaa.

Biovoimalaitoksiin investoitiin yhteensä 49,1 (151,3) miljoonaa. Teollisuuden Voima investoi 30,3 (14,1) miljoonaa vuosihuoltojen yhteydessä tehtyihin laitosmuutoksiin ja -parannuksiin sekä turpiinilaitoksen modernisointiin. Tuulivoimaan investoitiin 4,5 miljoonaa. Muut investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja perusrannusinvestointeja.

Käyttöomaisuuden myynnit olivat yhteensä 34,3 (3,0) miljoonaa, josta pääosan muodosti Kymen Voima Oy:n turpiinin ja

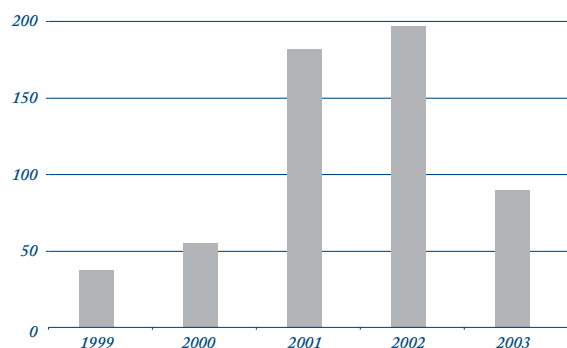
eräiden muiden laitteiden myynti leasing-yhtiölle.

Järvi-Suomen Voiman Savonlinnan biovoimalaitos käynnistyi syyskuussa 2003. Laitoksen sähköntuotantokyky on 17 MW ja lämmöntuotantokyky 53 MW. Pohjolan Voima omistaa laitoksen yhdessä Suur-Savon Sähkö Oy:n kanssa.

Pohjolan Voiman ensimmäiset tuulivoimalat valmistuivat Kokkolan sataman alueelle rakennettiin kaksi ja Oulunsalon Riutunkariin kolme voimalaa. Kunkin tuulivoimalan teho on 1 MW. Rakenteilla on lisäksi kolme saman tehoista tuulivoimalaa Kristiinankaupunkiin.

Joulukuussa 2003 Pohjolan Voiman hallitus päätti osallistua Olkiluodon 3-ydinvoimalaitosyksikön investointiin 56,8 prosentin osuudella. Tämä tarkoittaa 407,3 miljoonan sijoitusta Teollisuuden Voimaan vuosina 2004-2009 sekä 101,8 miljoonan osakaslainaa, mistä 9,3 miljoonaa on jo kirjattu emoyhtiön sijoitukseen. Teollisuuden Voima jätti hakemuksen laitoksen rakennuslupavasta valtioneuvostolle tammikuussa 2004. Rakentamisen on määrä alkaa vuonna 2005 ja laitoksen valmistua sähköntuotantoon vuonna 2009.

Pohjolan Voiman investoinnit 1999-2003, milj euroa.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat 12,4 (12,8) miljoonaa vuonna 2003. Merkittävin tutkimuskohde oli käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituspaikka. Teollisuuden Voima rahoitti tytäryhtiönsä Posivan tutkimusta 11,2 miljoonalla. Ydinpolttoaineen loppusijoituspaikan rakentaminen aloitetaan Olkiluotoon 2010-luvun alkupuolella ja sen toiminta alkaa vuonna 2020. Laitos on suunniteltu siten, että sinne voidaan sijoittaa kaikki Suomessa käytetty ydinpolttoaine.

Biopolttoaineohjelma käsittää sekä biovoimalaitosten investointiohjelman että voimalaitosten polttoainehankintaan liittyvää tutkimus- ja kehitystoimintaa. Biopolttoaineohjelmassa etsitään myös uusia metsä- ja peltoenergian lähteitä sekä tutkitaan risu-
tuskiteknikkaa, kantojen hyödyntämistä, nuorten metsien ener-

giapuunkorjuuta ja ruokohelpin viljelyä.

Kokkolan edustalle Pohjolan Voima on selvittänyt merituulipuistoa, jonka teho olisi suurimmillaan 300 MW. Tuulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta saatiin Länsi-Suomen ympäristökeskuksen lausunto.

Pohjolan Voima jatkoi selvityksiä tasasähkökaapeliyhteyden rakentamiseksi Suomen ja Viron välille.

Pohjolan Voima 60 vuotta

Vuonna 2003 Pohjolan Voiman perustamisesta tuli kuluneeksi 60 vuotta. Perusarvot vastuullisuus, luotettavuus ja taitavuus ovat 60-vuotisen toiminnan aikana luoneet yrityskulttuurin, jossa on turvallista työskennellä yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Kertomusvuonna vahvistettiin perusarvoista johdetut toimintaperiaatteet, eettiset periaatteet ja toimintapolitiikat.

Henkilöstö

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on varmistaa tehokas toiminta siten, että osaava henkilöstö on hyvin motivoitunutta ja valmis muutoksiin. Henkilöstöpolitiikkaa toteutetaan koko konsernissa, kaikilla organisaatiossilla ja kaikissa toiminnoissa.

Pohjolan Voima kantaa vastuunsa henkilöstön fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteena on, ettei henkilöstölle aiheudu työperäisiä sairauksia tai vammoja. Ennakoiva terveydenhuolto on osa työterveys- ja työturvallisuustoimintaa.

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 864 henkilöä (803) ja emoyhtiön 65 (66). Vuoden lopussa konsernin henkilöstön määrä oli 846 (789).

Ympäristö

Pohjolan Voima harjoittaa pitkäjänteistä energialiiketoimintaa, jonka yksi perusedellytys on turvallisen, terveellisen ja monimuotoisen elinympäristön säilyttäminen. Toiminnan ympäristövaikutusten ja -riskien tunnistaminen sekä selvittäminen ovat olennainen osa uusien hankkeiden suunnittelua. Vaikutusten tarkastelussa otetaan huomioon elinkaarinäkökulma.

Kaikilla Pohjolan Voiman voimalaitoksilla on voimassa olevat ympäristö- ja vesiluvat. Ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin mukaisiin sertifoituihin ympäristöjärjestelmiin. Uusien voimalaitosten ympäristöjärjestelmät ovat rakenteilla. Lupamääräysten noudattamisesta huolehditaan osana sertifoituja ympäristöjärjestelmiä. Poikkeamia tuotantolaitosten lupahdoista ei tapahtunut vuonna 2003.

Myös Teollisuuden Voiman toiminta oli ympäristölupien ja ympäristöasioiden hallintajärjestelmän mukaista. Vuoden 2003 aikana ei todettu yhtään merkittävää ympäristöpoikkeamaa. Olkiluodon ydinvoimalan päästöt ilmaan ja veteen olivat erittäin vähäisiä ja alittivat selvästi viranomaisten asettamat rajat. Voimalaitoksella työskentelevän henkilöstön työperäinen säteilyannos oli henkilöä kohti 0,97 (1,09) millisievertiä (mSv). Suurin yksittäinen henkilöannos oli 7,9 mSv, joka jää alle viidesosaan viranomaisten asettamasta vuosirajasta 50 mSv.

Vesivoimatuotanto kärsi poikkeuksellisesta kuivuudesta. Luonnonolosuhteiden johdosta kaikkia kalanastutuksia ei voitu toteuttaa suunnitelmien mukaisesti. Lupaehdorkkomuksia ei kuitenkaan sattunut.

Lämpövoimalaitosten kovasta kuormituksesta huolimatta lupaehtoja pystyttiin noudattamaan. Vaskiluodon voimalaitoksella rikinpoistolaitoksen häiriö kesti odotettua kauemmin ja nosti päästötasoa. Vuosikeskiarvo jäi kuitenkin alle puoleen sallitusta.

Kasvihuonekaasupäästöt olivat 7,0 (6,0) miljoonaa tonnia. Lisäys edellisvuoteen johtui lähinnä hiililauhdevoimalaitosten lisääntyneestä käytöstä. Samalla kasvoivat myös typenoksidi-, rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöt. Rikkipäästöt olivat 67 (65) prosenttia ympäristöluvuissa sallituista määristä, typenoksidipäästöt 85 (85) prosenttia ja hiukkaspäästöt 28 (15).

Pohjolan Voiman ympäristötiedot löytyvät vuosikertomuksen lisäksi yhtiön kotisivuilta www.pohjolanvoima.fi. Teollisuuden Voima raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvo.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Pohjolan Voimalla eikä sen tytä- tai osakkuusyhtiöillä ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita.

Muutokset konsernirakenteessa

Kertomusvuoden lopulla Pohjolan Voima myi Empower Oy:n yhtiön johdolle, Nordea Capitalille sekä 3i:lle. Empowerista tuli riippumaton palveluyritys, joka toimii voimalaitosten ja siirtoverkoston ylläpitomarkkinoilla. Samalla perustettiin Proma-Palvelut Oy, joka tuottaa käyttö- ja kunnossapitopalveluita konsernin lämpövoimalaitoksille.

Pohjolan Voiman tytäryhtiö Powest osti loput Nordic Energy Oy:n (ennen TXU Nordic Energy Oy) osakekannasta ja Nordic Energystä tuli Powestin sataprosenttinen tytäryhtiö vuoden 2003 lopussa. Nordic Energyn omistuksessa olleet Pohjolan Voiman osakkeet myytiin edelleen joukolle Pohjolan Voiman osakkaita. Järjestelyn avulla haluttiin pitää nämä Pohjolan Voiman osakkeet ja niitä vastaava tuotantokapasiteetti suomalaisessa omistuksessa.

Rahoitus

Rahoituspolitiikka määrittelee konsernissa noudatettavat ulkoi-

sen rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet. Rahoituspolitiikasta päättää Pohjolan Voiman hallitus. Konsernin rahoitus hoidetaan Teollisuuden Voimaa lukuun ottamatta keskitetysti emoyhtiössä, jonka tehtävänä on myös konsernin maksuvalmiuden ylläpitäminen ja maksatus sekä valuuttahallinnon järjestäminen.

Pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleenrahoitus sovitaan siten, että lähimmän 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 prosenttia luottokannasta. Lainavaluuttana käytetään euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaissojimuksin.

Korkoriskiä seurataan modifioidulla duraatiolla. Konsernin nettolainasalkun duraatio pidetään keskimäärin 12 kuukautena, josta voidaan poiketa 6 kuukautta kumpaankin suuntaan.

Konsernissa pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottoliittäjäjärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia maksuvalmiuden varmistamiseksi. Vapaa likviditeetti sijoitetaan rahoituspolitiikassa nimettyjen yhtiöiden liikkeelle laskemiin instrumentteihin, jotka voidaan tarvittaessa realisoida nopeasti.

Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä. Korollinen nettovelka oli vuoden lopussa 801,0 (773,5) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut.

Konsernilla on seuraavat pitkäaikaiset luottokelpoisuusluokitukset:

Pitkäaikainen

Pohjolan Voima Oy	
Japan Credit Rating Agency	AA
Teollisuuden Voima Oy	
Japan Credit Rating Agency	AA
Standard & Poor's	BBB

Likviditeetin hoitamiseen konsernilla oli yhteensä 250 (234) miljoonan euron kotimaiset yritystodistusohjelmat, joista käyttämättä oli yhteensä 209 (234) miljoonaa euroa. Valmiusluottoja oli vuoden lopussa yhteensä 2 261 (328) miljoonaa euroa, joista nostamatta oli 2 101 (255) miljoonaa euroa. Valmiusluottojen määrän merkittävä nousu johtui Olkiluodon uuden ydinvoimalaitoksen rahoitusjärjestelyistä.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 47,1 (47,7) prosenttia. Omavaraisuutta laskettaessa ei laskennallisen verovelan oleteta realisoituvan.

Osakepääoma ja osakeannit

Varsinainen yhtiökokous 18.3.2003 valtuutti hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä osakkaiden merkintäetuoikeudesta poiketen seuraavasti:

- D2-sarjassa enintään 672 752 euroa ja enintään 400 000 osaketta
- G3-sarjassa enintään 79 048 euroa ja enintään 47 000 osaketta

- I-sarjassa enintään 15 137 euroa ja enintään 9 000 osaketta
Samalla yhtiökokous lakkautti vuonna 2002 antamansa osakeantivaltuudet.

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat annit:

- D2-sarjan osakepääoman korotus (6.11.2003) 325 300 kappaletta merkintähintaan 18,220 miljoonaa euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle
- G3-sarjan osakepääoman korotus (6.11.2003) 39 145 kappaletta merkintähintaan 2,192 miljoonaa euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle

Yhtiökokouksessa päätettiin muuntaa 1 672 238 kappaletta E2-sarjan osaketta yhteensä 1 346 898 N-sarjan osakkeeksi ja mitätöidä jääneet E2-sarjan osakkeet 1 803 631 kappaletta maksua vastaan. E2-sarjan osakepääoman ja ylikurssirahaston alennukset merkittiin kaupparekisteriin lokakuun lopussa.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 2.12.2003 päätettiin Pohjolan Voiman osallistumisesta 56,8 prosentin osuudella Teollisuuden Voima Oy:n Olkiluoto 3-ydinvoimalaitosyksikköön. Samalla päätettiin korottaa osakepääomaa antamalla 1 410 700 uutta osaketta B-sarjan nykyisten osakkeenomistajien merkittäväksi 78,999 miljoonan euron merkintähinnalla.

Pohjolan Voiman osakkaat ja osuudet (yleisomistus)

Osakas	Omistus-%	
	31.12.2002	31.12.2003
Etelä-Pohjanmaan Voima Oy	4,242	4,373
Helsingin kaupunki	1,425	0,815
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,330	4,562
Kemira Oyj ja Eläkesäätiö Neliapila	4,432	2,787
Kemira GrowHow Oy ja Kemira Agron eläkesäätiö	0,000	1,848
Kokkolan kaupunki	2,146	2,242
Kotkan Energia Oy	1,339	0,000
Kymppivoima Tuotanto Oy	2,087	2,940
Kyro Oyj Abp	0,184	0,190
Oy Metsä-Botnia Ab	1,515	1,584
M-real Oyj	2,451	2,564
Myllykoski Oyj	1,486	0,850
Nordic Energy Oy	14,444	15,219
Oulun kaupunki	0,113	0,119
Perhonjoki Oy	2,075	2,170
Porin kaupunki	1,145	1,182
Päijät-Hämeen Voima Oy	1,287	0,960
Stora Enso Oyj	14,391	13,319
UPM-Kymmene Oyj	40,374	41,968
Vantaan Energia Oy	0,534	0,309

Yhtiön jobto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:n toimitusjohtaja Petri Heinonen, TXU Nordic Energy Oy:n toimitusjohtaja Evan Edwards, Perhonjoki Oy:n toimitusjohtaja Stefan Storholm, johtaja Pekka Laaksosen Stora Enso Oyj:stä, johtaja Heikki Sara UPM-Kymmene Oyj:stä, johtaja Tapani Sointu UPM-Kymmene Oyj:stä, varapääjohtaja Esa Tirkkonen Kemira Oyj:stä sekä toimitusjohtaja Erkki Varis Oy Metsä-Botnia Ab:sta.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa Heikki Sara valittiin puheenjohtajaksi ja Pekka Laaksonen varapuheenjohtajaksi. Kun Petri Heinonen siirtyi toisen yhtiön palvelukseen ja erosi hallituksesta, ylimääräinen yhtiökokous valitsi hänen tilalleen Etelä-Pohjanmaan Voiman uuden toimitusjohtajan Rami Vuolan. Nordic Energy Oy:n osakekaupan seurauksena Evan Edwards erosi hallituksesta 9.1.2004.

Hallitus kokoontui 13 (12) kertaa vuonna 2003.

Käynnissä olevat oikeusprosessit

Helsingin kärjäoikeus hylkäsi vuonna 2002 PVO-Vesivoima Oy:n vaatimuksen, jossa Suomen valtiolta haettiin korvausta Lijoen suojelun vuoksi menetetyistä liiketaloudellisista hyödyistä. PVO-Vesivoima valitti päätöksestä Helsingin hovioikeuteen, joka piti 30.12.2003 antamallaan päätöksellä tuomion muuttumattomana. PVO-Vesivoiman on pyydettyä korkeimmalta oikeudelta valituslupaa 1.3.2004 mennessä.

Vaasan hallinto-oikeus antoi kesäkuussa päätöksen PVO-Lämpövoima Oy:n Kristiinankaupungin voimalaitoksen tuhkan kaatopaikasta. Länsi-Suomen ympäristökeskus, jonka päätöstä Vaasan hallinto-oikeus muutti PVO-Lämpövoiman eduksi, valitti päätöksestä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksessaan ympäristökeskus vaatii kaatopaikan pohjaa koskevien rakennusvaatimusten palauttamista ympäristökeskuksen alun perin päättämään muotoon. PVO-Lämpövoima jätti omalta osaltaan valituksen, joka koskee kaatopaikan pintarakennetta ja kuivatuskerrokseen käytettävää materiaalia.

Vantaalle Martinlaakson voimalaitoksen yhteyteen rakennettava kaasutuslaitos sai ympäristöluvan vuoden 2002 lopussa. Vaasan hallinto-oikeus kumosi lupapäätöksen 31.12.2003 ja palautti asian Länsi-Suomen ympäristölupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valmistautuminen IFRS-tilinpäätökseen

Pohjolan Voima ei ole tehnyt päätöstä, milloin IFRS-standardien

mukaisten tilinpäätösten laatiminen konsernissa aloitettaisiin. Laskentakäytäntöjen eroavaisuuksia on selvitetty tilikauden aikana. Merkittävimmät eroavuudet olisivat Teollisuuden Voiman yhdisteleminen osakkuusyhtiönä sekä leasing-järjestelyjen, rahoitusinstrumenttien, arvonkorotusten ja rakennusaikaisten korkojen käsittely. Laskentakäytännön muutos verrattuna vuoden 2003 suomalaiseen konsernitilinpäätökseen pienentäisi taseen loppusummaa 743,6 miljoonaa ja nostaisi omavaraisuuden 53,6 prosenttiin. Henkilökunnan lukumäärä vuoden 2003 lopussa olisi 213, kun se nyt on 846.

Lähiajan näkymät

Sähkönkulutus jatkaa kasvuaan Suomessa ja Pohjoismaissa tasaisesti. Olkiluodon 3-ydinvoimalaitosyksikön lisäksi muita suuria sähköntuotannon kapasiteettia lisääviä investointeja ei ole tiedossa. Mikäli investoinnit sähköntuotannossa lähivuosina ovat ainoastaan korvaavia investointeja olemassa olevan tuotantokoneiston ylläpitämiseksi, vaarana on sähkön hinnan merkittävä nousu sähköä käyttävälle teollisuudelle ja kotitalouksille. Olkiluodon laitoshanke ei yksin riitä kattamaan jatkuvasti kasvavaa sähkönkulutusta, vaan sen tueksi tarvitaan muita investointeja.

Pohjolan Voiman biopolttoaineohjelman mukaisesti on toteutettu mittavat voimalaitosinvestoinnit, joiden lisäksi selvitetään biopolttoaineiden keruujärjestelmiä ja käytön tehostamista. Suomessa on yli 350 metsähaketta käyttävää laitosta. Ongelmana onkin jatkossa metsähakkeen ja muun hyödynnettävän materiaalin saatavuus ja riittävyys.

Vuonna 2005 käynnistyvä Euroopan Unionin laajuinen päästökauppa muuttaa energiaa käyttävän teollisuuden sekä energia-sektorin toimintaedellytyksiä. Päästökaupan ennakoidaan aiheuttavan paineita sähkön hintaan ja siten eurooppalaiseen kilpailukykyyn. EU:n komission asiantuntijaryhmä arvioi sähkön tukkuhinnan nousevan noin 10–15 prosenttia ensimmäisellä kauppajaksolla vuosina 2005–2007, mikäli päästöoikeuden hinta on alle 15 euroa. Toisella jaksolla hinnan arvellaan nousevan yli 20 euroon, jolloin tukkusähkö kallistuisi merkittävästi, jopa yli 30 prosenttia. Maailmanlaajuisen Kioton pöytäkirjan voimaantulo riippuu siitä, ratifioiko Venäjä sen. USA on jo päättänyt olla ratifioimatta sopimusta.

Vuoden 2004 aikana on päästökaupan piiriin kuuluvien toimijoiden haettava päästökauppalakiin perustuva päästölupa. Sen myötä Pohjolan Voiman lupaa tarvitsevat voimalaitokset tulevat paikallisen monitorointi- ja verifointijärjestelmän piiriin. Viranomaiset valmistelevat päästökauppalaan mukaisen kansallisen ja kosuunnitelman vuonna 2004. Siinä toiminnanharjoittajille annetaan laitoskohtaisesti valtioneuvoston päättämä määrä päästöoikeuksia. Niiden riittävydestä ei vielä voida esittää arviota.

1 000 euroa		1.1.-31.12.2003	1.1.-31.12.2002
Liikevaihto	(1)	658 591	670 014
Valmistus omaan käyttöön		141	166
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	10 734	10 220
Materiaalit ja palvelut	(3)	-349 691	-351 257
Henkilöstökulut	(4)	-51 120	-44 120
Poistot ja arvonalentumiset	(5)	-112 305	-92 232
Liiketoiminnan muut kulut	(6)	-177 220	-154 546
Liiketulos		-20 870	38 245
Rahoitustuotot ja -kulut	(7)	-24 143	-32 823
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-45 013	5 422
Tuloverot	(9)	15 494	-1 455
Vähemmistön osuus		3 610	-1 502
Tilikauden tulos		-25 909	2 465

1 000 euroa

1.1.-31.12.2003 1.1.-31.12.2002

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	(10)	25 806	33 587
Aineelliset hyödykkeet	(11)	1 493 959	1 543 045
Sijoitukset	(12)	374 671	352 639
		1 894 436	1 929 271

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	(13)	203 233	194 115
Pitkäaikaiset saamiset	(14)	38 545	46 545
Lyhytaikaiset saamiset	(15)	230 028	169 755
Rahat ja pankkisaamiset	(16)	19 585	17 260
		491 391	427 675

2 385 827 2 356 946

Vastattavaa

Oma pääoma

(17)

Osakepääoma		55 302	58 269
Osakeanti		78 999	10
Ylikurssirahasto		302 602	340 160
Käyttörahassto		547	-
Arvonkorotusrahassto		218 644	218 644
Edellisten tilikausien tulos		167 696	165 231
Tilikauden tulos		-25 909	2 465
		797 881	784 779

Vähemmistöosuus

183 332 177 584

Vieras pääoma

Laskennallinen verovelka	(18)	141 916	160 844
Pitkäaikainen vieras pääoma	(19)	976 153	991 571
Lyhytaikainen vieras pääoma	(20)	286 545	242 168
		1 404 614	1 394 583

2 385 827 2 356 946

1 000 euroa

1.1.-31.12.2003 1.1.-31.12.2002

Liiketoiminta

Liiketulos	-20 870	38 245
Oikaisut liikutukseen 1)	102 178	85 105
Käyttöpääoman muutos 2)	21 466	9 041
Maksetut korot	-40 728	-43 467
Saadut korot	2 588	11 252
Saadut osingot	2 034	2 762
Muut rahoituserät	1 153	-377
Maksetut verot	-10	-490
Liiketoiminnan rahavirta	67 811	102 071

Investoinnit

Ostetut osakkuusyritykset	-1 501	-186
Muiden osakkeiden ostot	-254	-72
Muun käyttöomaisuuden ostot	-94 015	-197 039
Myydyt konserniyhtiöt	-	-9
Myydyt osakkuusyritykset	153	-
Muiden osakkeiden myynnit	70	35
Muun käyttöomaisuuden myynnit	3 153	2 662
Lainasaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-12 890	-12 242
Investointien rahavirta	-105 284	-206 851

Rahoitus

Pitkäaikaisten lainojen nostot	169 250	256 296
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-126 639	-134 600
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 552	-11 306
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	35 971	-13 470
Maksullinen osakeanti	20 412	16 534
Oman pääoman palautus	-60 400	-
Vähemmistöosuuden muutos	3 756	4 031
Rahoituksen rahavirta	39 798	117 485
Rahavarojen muutos	2 325	12 705
Likvidit varat 1.1.	17 260	4 555
Likvidit varat 31.12.	19 585	17 260

1) Oikaisut liikutukseen

Poistot ja arvonalentumiset	112 305	92 232
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) tai -tappiot (+)	-2 488	-467
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista	-7 639	-6 660
	102 178	85 105

2) Käyttöpääoman muutos

Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-9 118	39 297
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	49 566	-52 974
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-18 982	22 718
	21 466	9 041

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 euroa

1.1.-31.12.2003 1.1.-31.12.2002

Liikevaihto	(1)	470 379	502 561
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	1 710	2 778
Materiaalit ja palvelut	(3)	-237 890	-254 499
Henkilöstökulut	(4)	-4 800	-4 319
Poistot ja arvonalentumiset	(5)	-1 935	-1 476
Liiketoiminnan muut kulut	(6)	-241 520	-237 212
Liiketulos		-14 056	7 833
Rahoitustuotot ja -kulut	(7)	-18 056	-6 285
Tulos ennen satunnaisia eriä		-32 112	1 548
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	(8)	31 000	-
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-1 112	1 548
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron vähennys (+)		400	456
Tuloverot	(9)	-3 869	-745
Tilikauden tulos		-4 581	1 259

1 000 euroa

1.1.-31.12.2003 1.1.-31.12.2002

Vastaaava

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	(10)	816	1 104
Aineelliset hyödykkeet	(11)	6 232	9 206
Sijoitukset	(12)		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		905 783	830 995
Muut sijoitukset		203 059	209 543
		1 115 890	1 050 848

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	(13)	6 076	-
Pitkäaikaiset saamiset	(14)	37 073	44 038
Lyhytaikaiset saamiset	(15)	188 196	81 720
Rahat ja pankkisaamiset		2 913	4 857
		234 258	130 615

1 350 148 1 181 463

Vastattavaa

Oma pääoma

	(17)		
Osakepääoma		55 302	58 269
Osakeanti		78 999	10
Ylikurssirahasto		299 133	336 691
Käyttörahassto		547	-
Arvonkorotusrahassto		218 644	218 644
Edellisten tilikausien tulos		41 385	40 126
Tilikauden tulos		-4 581	1 259
		689 429	654 999

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero		2 745	3 145
-----------	--	-------	-------

Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieraspääoma	(19)	392 787	405 931
Lyhytaikainen vieraspääoma	(20)	265 187	117 388
		657 974	523 319

1 350 148 1 181 463

1 000 euroa

1.1.-31.12.2003 1.1.-31.12.2002

Liiketoiminta

Liiketulos	-14 056	7 833
Oikaisut liiketulokseen 1)	3 292	837
Käyttöpääoman muutos 2)	-4 638	-1 095
Maksetut korot	-18 601	-19 125
Saadut korot	8 633	10 100
Saadut osingot	1 667	1 822
Muut rahoituserät	-71	-70
Maksetut verot	-4	-235
Liiketoiminnan rahavirta	-23 778	67

Investoinnit

Osakkeiden ostot	-80 394	-20 375
Muun käyttöomaisuuden ostot	-518	-469
Osakkeiden myynnit	48	30
Muun käyttöomaisuuden myynnit	981	708
Lainasaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	10 300	23 500
Investointien rahavirta	-69 583	3 394

Rahoitus

Pitkäaikaisten lainojen nostot	80 642	34 103
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-35 689	-52 194
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-18 035	-5 369
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	104 487	1 354
Maksullinen osakeanti	20 412	16 534
Oman pääoman palautus	-60 400	-
Rahoituksen rahavirta	91 417	-5 572
Rahavarojen muutos	-1 944	-2 111
Likvidit varat 1.1.	4 857	6 968
Likvidit varat 31.12.	2 913	4 857

1) Oikaisut liiketulokseen

Poistot ja arvonalentumiset	1 935	1 476
Pysyvien vastaavien myyntitappiot (+) tai myyntivoitot (-)	1 357	-639
	3 292	837

2) Käyttöpääoman muutos

Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	28 545	-32 369
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 076	-
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-27 107	31 274
	-4 638	-1 095

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiön lisäksi ne työt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jossa sillä muutoin on osakeyhtiölain 1. luvun 3 §:n mukainen määräysvalta.

Poikkeuksen edelliseen muodostaa Powest-konserni. Sitä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska Pohjolan Voima omistaa ainoastaan sen emoyhtiön K-sarjan osakkeita, joilla ei ole osinko-oikeutta.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät tilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen asti.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tuotannollisten tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kokonaan kohdistettu käyttöomaisuuteen. Kohdistettu konserniaktiiva poistetaan ao. käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, sisäisten palvelujen katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuudet on erotettu tilikauden tuloksesta ja poistoverojen muutoksesta, konsernin omasta pääomasta ja kertyneistä poistoveroista sekä esitetty tuloslaskelmassa ja taseessa omana eräänä.

Vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut vapaaehtoisten varausten muutos on jaettu tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Tuloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistuosuutta vastaava osuus osakkuusyrietyksen tuloksesta ja poistoverojen muutoksesta verovelalla vähennettynä. Taseessa esitetään osakkeiden arvona osuus osakkuusyrietyksen omista pääomista ja verovelalla vähennetyistä kertyneistä poistoveroista. Osakkuusyrietyksen tulos esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset velat ja saamiset sekä vastuusitoumukset on arvostettu Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin tai sopimuskurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu kursieroiksi tuloslaskelmaan.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuun suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä. Vesi-voiman rakennuksiin ja patorakenteisiin on tehty arvonorotuksia, jotka sisältyvät tasearvoihin.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Pitoajoiksi on määritetty:

- vesivoimalaitoksille 40 - 80 vuotta
- ydinvoimalaitoksille 10 - 41 vuotta
- lauhdevoimalaitoksille 25 vuotta
- prosessivoimalaitoksille 4 - 33 vuotta
- voimajohdoille 30 vuotta
- muulle käyttöomaisuudelle 3 - 20 vuotta

Poistosuunnitelmaa toteutettaessa on lisäksi otettu huomioon laitosten vuotuiset käyttömäärät.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella alkuperäiseen hankintamenuun. Jos vaihto-omaisuuden todennäköinen hankintamenu on tilinpäätöspäivänä alkuperäistä hankintamenua pienempi, erotusta ei omakustannusperiaatteesta johtuen kirjata kuluksi.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnettyt alennukset. Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöissä eläketurva on järjestetty suomalaisessa vakuutusyhtiössä.

Tuloverot

Veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat arvioidut verot tai osingonjaon perusteella määräytyvät verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisen verovelan muutos. Laskennalliset verovelat on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa.

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(1) Liikevaihto				
Sähkön myynti	514 041	503 953	416 659	408 958
Lämmön myynti	65 341	102 250	47 301	87 535
Muu myynti	79 209	63 811	6 419	6 068
	658 591	670 014	470 379	502 561
(2) Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	3 900	468	55	688
Vuokratuotot	2 151	3 002	1 485	1 723
Muut tuotot ja kulut	2 813	6 116	170	367
Puulla tuotetun sähkön tuki	1 870	634	-	-
	10 734	10 220	1 710	2 778
(3) Materiaalit ja palvelut				
Polttoaineet	204 968	173 914	17 210	-
Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	126 351	109 828	221 729	250 161
Ostot tilikauden aikana	331 319	283 742	238 939	250 161
Varastojen muutokset	-9 122	39 305	-6 076	-
Ulkopuoliset palvelut	27 494	28 210	5 027	4 338
	349 691	351 257	237 890	254 499
(4) Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	1 338	992	477	429
Muut palkat	39 116	34 629	3 235	3 179
	40 454	35 621	3 712	3 608
Eläkekulut	7 317	5 556	838	464
Muut henkilösivukulut	3 349	2 943	250	247
	10 666	8 499	1 088	711
Henkilöstökulut yhteensä	51 120	44 120	4 800	4 319
Henkilöstö keskimäärin				
Toimihenkilöt	588	540	61	61
Työntekijät	276	263	4	5
Yhteensä	864	803	65	66

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien ja eräiden muiden eläkeiäksi on sovittu 63-65 vuotta.

(5) Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Perustamis- ja järjestelymenot	6 128	6 133	-	-
Aineettomat oikeudet	120	57	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	2 687	2 586	290	268
Rakennukset ja rakennelmat	9 987	10 049	121	123
Koneet ja kalusto	65 864	72 271	1 077	638
Muut aineelliset hyödykkeet	1 275	1 113	-	-
Liiketarvike	57	23	-	-
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	26 187	-	-	-
Sijoitukset	-	-	447	447
	112 305	92 232	1 935	1 476

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(6) Liiketoiminnan muut kulut				
Energian ostot	55 744	47 780	231 311	229 222
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-7 639	-6 660	-	-
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	23 279	20 516	189	301
Vuokrat	9 463	11 133	1 840	1 817
Kiinteistöerot	5 964	6 197	62	64
Muut	90 409	75 580	8 118	5 808
	177 220	154 546	241 520	237 212
(7) Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Osakkuusyrityksiltä	-	-	2 343	2 564
Muilta	522	941	5	3
	522	941	2 348	2 567
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	5 446	6 871
Osakkuusyrityksiltä	2 375	1 420	2 375	1 420
Muilta	5 268	9 230	-1 206	320
	7 643	10 650	6 615	8 611
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	344	280
Osakkuusyrityksiltä	59	50	59	50
Muilta	2 017	1 622	1 682	1 083
	2 076	1 672	2 085	1 413
Korkotuotot yhteensä	9 719	12 322	8 700	10 024
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-	-	-13 555	-
Muut korko- ja rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-12 538	-14 931
Osakkuusyrityksille	-184	-92	-184	-92
Muille	-34 200	-45 994	-2 827	-3 853
	-34 384	-46 086	-15 549	-18 876
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-24 143	-32 823	-18 056	-6 285
Erään korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssivoittoja netto	60	44	44	52
(8) Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot, konserniavustus			31 000	-
			31 000	-
(9) Tuloverot				
Tilikauden verot	3 435	251	3 869	748
Edellisten tilikausien verot	-	-3	0	-3
Laskennallisen verovelan muutos	-18 929	1 207	-	-
	-15 494	1 455	3 869	745

(10) Aineettomat hyödykkeet

1000 euroa	Perustamis- menot	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Liikearvo	Yhteensä
Konserni						
Hankintameno 1.1.	58 116	748	55 709	127	534	115 234
Lisäykset	-	483	865	329	-	1 676
Vähennykset	-	-	-827	-151	-	-978
Hankintameno 31.12.	58 116	1 231	55 747	305	534	115 932
Kertyneet poistot 1.1.	-51 988	-126	-29 502	-	-30	-81 646
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	512	-	-	512
Tilikauden poistot	-6 128	-120	-2 687	-	-57	-8 992
Kertyneet poistot 31.12.	-58 116	-246	-31 677	-	-87	-90 126
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	0	985	24 070	305	447	25 806
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	6 127	624	26 205	127	504	33 587
Hankintamenoa vähentävät saadut avustukset						29
Emoyhtiö						
Hankintameno 1.1.	-	11	2 668	-	-	2 679
Lisäykset	-	-	2	-	-	2
Vähennykset	-	-	-28	-	-	-28
Hankintameno 31.12.	-	11	2 642	-	-	2 653
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-1 575	-	-	-1 575
Tilikauden poistot	-	-	-262	-	-	-262
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-1 837	-	-	-1 837
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	-	11	805	-	-	816
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	-	11	1 093	-	-	1 104

(11) Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelli- set hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Konserni						
Hankintameno 1.1.	42 553	372 798	1 794 284	260 047	76 973	2 546 655
Lisäykset	561	10 277	53 150	997	53 036	118 021
Vähennykset	-4	-2 527	-39 502	-1	-29 844	-71 878
Hankintameno 31.12.	43 110	380 548	1 807 932	261 043	100 165	2 592 798
Kertyneet poistot 1.1.	-	-141 896	-841 526	-20 190	-	-1 003 612
Vähennysten kertyneet poistot	-	402	7 683	0	-	8 086
Tilikauden poistot	-	-10 766	-91 272	-1 275	-	-103 313
Kertyneet poistot 31.12.	-	-152 260	-925 115	-21 465	-	-1 098 839
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	43 110	228 288	882 817	239 578	100 165	1 493 959
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	42 553	230 903	952 759	239 857	76 973	1 543 045
Hankintamenoa sisältävät arvonkorotukset 31.12.		66 296		198 849		
Tuotannon koneet ja laitteet 31.12.			630 127			
Hankintamenoa vähentävät saadut avustukset						9 649

Aktivoidut rakennusaikaiset korot

1000 euroa	Perustamis- menot	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Konserni							
Hankintameno 1.1.	11 601	3 530	31 351	113 727	2 609	249	163 067
Lisäykset	-	-	153	598	-	502	1 253
Vähennykset	-	-	-	-	-	-751	-751
Hankintameno 31.12.	11 601	3 530	31 504	114 325	2 609	0	163 569
Kertyneet poistot 1.1.	-10 328	-1 506	-16 677	-59 852	-1 422	0	-89 785
Tilikauden poistot	-1 273	-123	-846	-3 127	-67	0	-5 436
Kertyneet poistot 31.12.	-11 601	-1 629	-17 523	-62 979	-1 489	0	-95 221
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	0	1 901	13 981	51 346	1 120	0	68 348
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	1 273	2 024	14 674	53 876	1 187	249	73 283

(11) Aineelliset hyödykkeet

	Maa ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Emoyhtiö						
Hankintameno 1.1.	198	3 691	9 484	-	185	13 558
Lisäykset	-	-	324	-	191	515
Vähennykset	-	-2 125	-530	-	-130	-2 785
Hankintameno 31.12.	198	1 566	9 278	-	246	11 288
Kertyneet poistot 1.1.	-	-857	-3 495	-	-	-4 352
Tilikauden poistot	-	-121	-583	-	-	-704
Kertyneet poistot 31.12.	-	-978	-4 078	-	-	-5 056
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	198	588	5 200	-	246	6 232
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	198	2 834	5 989	-	185	9 206
Tuotannon koneet ja laitteet 31.12.			4 567			

(12) Sijoitukset

1 000 euroa	Osuudet osakkuusyrietyksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä	
Konserni					
Hankintameno 1.1.	82 503	38 652	231 483	352 638	
Lisäykset	7 639	3 288	13 025	23 952	
Vähennykset	-1 817	-102	0	-1 919	
Hankintameno 31.12.	88 325	41 838	244 508	374 671	
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	88 325	41 838	244 508	374 671	
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	82 503	38 652	231 484	352 639	
	Osuudet saman konsernin yrietyksissä	Saamiset saman konsernin yrietyksiltä	Osuudet osakkuus- yrietyksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Emoyhtiö					
Hankintameno 1.1.	830 995	159 459	47 977	2 107	1 040 538
Lisäykset	88 790	4 000	862	3 048	96 700
Vähennykset	-14 002	-14 300	-	-94	-28 396
Hankintameno 31.12.	905 783	149 159	48 839	5 061	1 108 842
Kirjanpitoarvo 31.12.2003	905 783	149 159	48 839	5 061	1 108 842
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	830 995	159 459	47 977	2 107	1 040 538
Hankintamenoön sisältyvät arvonkorotukset 31.12.	265 145				

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002

(13) Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	2 952	2 920	-	-
Polttoaineet	200 281	191 195	6 076	-
	203 233	194 115	6 076	-
Polttoaineet (kivihiili + raakauraani)				
Jälleenhankintahinta	79 445	60 459	6 423	-
Kirjanpitoarvo	-71 809	-62 351	-6 076	-
Erotus	7 636	-1 892	347	-

(14) Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset	4 907	12 907	3 435	10 400
Pääomalainasaamiset	33 638	33 638	33 638	33 638
	38 545	46 545	37 073	44 038
Saamiset saman konsernin yrietyksiltä				
Pääomalainasaamiset			1	1
Saamiset osakkuusyrietyksiltä				
Lainasaamiset	3 413	2 572	3 413	2 572
Pääomalainasaamiset	33 638	33 638	33 638	33 638
	37 051	36 210	37 051	36 210

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(15) Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	77 984	114 859	43 496	74 584
Lainasaamiset	32 677	7 677	31 500	6 500
Osakeantisaamiset	86 041	-	78 999	-
Siirtosaamiset	19 596	17 615	31 822	611
Muut saamiset *)	13 730	29 604	2 379	25
	230 028	169 755	188 196	81 720
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			824	490
Siirtosaamiset			31 108	-
Muut saamiset			-	39
			31 932	529
Saamiset osakkuusyrityksiltä				
Myyntisaamiset	205	503	67	14
Siirtosaamiset	145	-	50	-
Muut saamiset	217	277	-	-
	567	780	117	14
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut henkilöstökulut	190	533	-	-
Jaksotetut korkotuotot	6 710	9 652	319	297
Jaksotetut korkokulut	8 853	552	-	-
Jaksotetut tuloverot	8	7	7	7
Jaksotetut välilliset verot	21	-	-	-
Konserniavustus	-	-	31 000	-
Muut	3 814	6 871	496	307
	19 596	17 615	31 822	611
*) Muihin saamisiin sisältyy osakkuus- tai muiden yhtiöiden konsernitilisaamisia				
	3 592	18 039		
Korolliset saamiset				
Pysyvät vastaavat	244 508	231 483	149 159	159 459
Vaihtuvat vastaavat	94 040	89 409	71 486	55 395
	338 548	320 892	220 645	214 854
(16) Rahoitusarvopaperit				
Jälleenhankintahinta	-	298		
Kirjanpitoarvo	-	298		
	-	0		

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(17) Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	58 269	57 955	58 269	57 955
Osakesarjojen purkaminen	-3 033	-895	-3 033	-895
Siirto käyttörahastoon	-547	-	-547	-
Siirto osakeanneista	613	1 209	613	1 209
Osakepääoma 31.12.	55 302	58 269	55 302	58 269
Osakeanti 1.1.	10	23 221	10	23 221
Siirto osakepääomaan	-613	-1 209	-613	-1 209
Siirto ylikurssirahastoon	-19 809	-38 536	-19 809	-38 536
Osakeannit tilikauden aikana	99 411	16 534	99 411	16 534
Osakeanti 31.12.	78 999	10	78 999	10
Ylikurssirahasto 1.1.	340 160	327 249	336 691	323 779
Osakesarjojen purkaminen	-57 367	-25 625	-57 367	-25 625
Emissiovoitto osakeanneissa	19 809	38 536	19 809	38 536
Ylikurssirahasto 31.12.	302 602	340 160	299 133	336 691
Käyttörahasto 1.1.	-	-	-	-
Siirto osakepääomasta	547	-	547	-
Käyttörahasto 31.12.	547	-	547	-
Arvonkorotusrahasto 1.1.	218 644	218 644	218 644	218 644
Arvonkorotusrahasto 31.12.	218 644	218 644	218 644	218 644
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	167 696	165 231	41 385	40 126
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	167 696	165 231	41 385	40 126
Tilikauden tulos	-25 909	2 465	-4 581	1 259
Oma pääoma yhteensä	797 881	784 779	689 429	654 999
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.				
Edellisten tilikausien tulos	167 696	165 231	41 385	40 126
Tilikauden tulos	-25 909	2 465	-4 581	1 259
- Aktivoidut perustamismenot	-	-6 127	-	-
- Poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-118 659	-161 376	-	-
	23 128	193	36 804	41 385
Osakeantivaltuutus 18.3.2003:	Sarja	Kpl	Käytetty	Jäljellä
Valtuutus on voimassa yhden vuoden.	D2-sarja	400 000	325 300	74 700
Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta.	G3-sarja	47 000	39 145	7 855
	I-sarja	9 000	0	9 000
		456 000	364 445	91 555

	Kpl	à mk	1 000 euroa
Osakepääoma osakelajeittain			
A-sarja	13 350 077	10,00	22 453
- oikeus saada PVO-Vesivoiman Oy:n tuottamaa tai hankkimaa sähköä			
B-sarja	7 483 705	10,00	12 587
- oikeus saada 56,8% osuudella Teollisuuden Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa sähköä			
C-sarja	7 107 592	10,00	11 954
- oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa sähköä			
D2-sarja	505 300	10,00	850
- oikeus saada Wisapower Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
D7-sarja	273 519	10,00	460
- oikeus saada Jämsänkosken Voima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
E1-sarja	229 741	10,00	386
- oikeus saada Mussalon Kaukolämpö Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
G-sarja	354 290	10,00	596
- oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
G2-sarja	238 216	10,00	401
- oikeus saada 76 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
G3-sarja	115 850	10,00	195
- oikeus saada 50,0 % osuudella Järvi-Suomen Voima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
H-sarja	500 000	10,00	841
- oikeus saada PVO-Huippuvoima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
I-sarja	13 559	10,00	23
- oikeus saada 64,6 % osuudella PVO-Innower Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
K1-sarja	130 000	10,00	219
- oikeus saada Kokkolan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa sähköä ja lämpöä			
K2-sarja	25 178	10,00	42
- oikeus saada Vieskan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa sähköä ja lämpöä			
N-sarja	1 506 938	10,00	2 534
- oikeus saada 80,1 % osuudella Nokian Lämpövoima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
V-sarja	1 046 823	10,00	1 761
- oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa sähköä ja lämpöä			
	32 880 788		55 302

Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(18) Laskennallinen verovelka				
Laskennallinen verovelka				
Tilinpäätössiirroista	141 916	160 844		
(19) Pitkäaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	-	11 773	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	418 215	381 474	13 080	43 867
Eläkelainat	1 635	3 271	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	556 303	595 053	379 707	362 064
	976 153	991 571	392 787	405 931
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut pitkäaikaiset velat			379 707	362 064
Pitkäaikaiset lainat ja niiden lyhennysohjelma				
Vuosina 2009- (2008-)				
Lainat rahoituslaitoksilta	207 142	119 304		2 979
Muut pitkäaikaiset lainat	549 150	120		-
	756 292	119 424		2 979
Joukkovelkakirjalainat	Valuutta			
1993-2003	JPY	80 392		
Lyhennys		-80 392		
1997-2004	FIM	11 773		
		11 773		

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(20) Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	11 773	81 534	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	106 957	12 664	63 367	5 269
Eläkelainat	1 635	1 635	-	-
Saadut ennakot	1 248	177	-	-
Ostovelat	44 816	69 589	53 195	75 802
Siirtovelat	56 184	54 506	28 470	17 299
Muut lyhytaikaiset velat	63 932	22 063	120 155	19 018
	286 545	242 168	265 187	117 388
Saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			44 422	68 756
Siirtovelat			17 695	11 708
Muut lyhytaikaiset velat			6 500	6 500
			68 617	86 964
Osakkuusyrityksille				
Ostovelat	5 692	6 299	5 536	4 747
Siirtovelat	47	60	-	-
Muut	-	1	-	-
	5 739	6 360	5 536	4 747
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut henkilöstökulut	9 132	7 365	591	597
Jaksotetut korkotuotot	-	169	-	-
Jaksotetut korkokulut	17 570	24 364	8 833	12 001
Jaksotetut tuloverot	3 278	3	3 188	3
Jaksotetut välilliset verot	47	202	-	17
Muut	26 157	22 403	15 858	4 681
	56 184	54 506	28 470	17 299
Koroton ja korollinen vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Korollinen	976 153	991 571	392 787	405 931
	976 153	991 571	392 787	405 931
Lyhytaikainen				
Koroton	123 174	139 300	81 795	96 581
Korollinen	163 371	102 868	183 392	20 807
	286 545	242 168	265 187	117 388

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2003	2002	2003	2002
(21) Vastuusitoumukset				
Kiinnitykset				
Omasta velasta	16 818	23 578		
Takaukset				
Lainatakaukset				
Osakkuusyritysten puolesta	105 265	109 305	105 221	109 305
Muiden puolesta	699	699	699	699
Muut takaukset				
Omien sitoumusten puolesta	8 813	12 870	7 928	7 839
Konserniyhtiöiden puolesta	-	-	34 208	36 239
Osakkuusyritysten puolesta	1 200	1 247	1 200	1 200
Muiden puolesta	-	1 103	-	1 103
	115 977	125 224	149 256	156 385
Leasing-vastuut				
Maksut vuodelta 2004 / 2003	8 430	7 180		
Maksut seuraavilta vuosilta	199 121	103 941		
	207 551	111 121		
Muut vastuut	346	346	336	336
Ydinjätehuoltovastuut				
Ydinjätehuollon vastuumäärä	763 800	732 200		
Varat ydinjätehuoltorahastossa (2.4.)	763 800	732 200		
Ydinenergialain 44 §:n mukainen takaus	76 380	74 380	43 384	42 246
Valtion ydinjätehuoltorahastolle pantatut ydinjätehuoltosaamiset	311 917	224 335		
<p>Teollisuuden Voiman 3-ydinvoimalaitosyksikön investointipäätöksen yhteydessä Pohjolan Voima Oy sitoutui 407,3 miljoonan sijoitukseen vuosina 2004-2009 ja 101,8 miljoonan euron osakaslainaan. Sijoituksesta 9,3 miljoonaa euroa on kirjattu emoyhtiön taseeseen.</p> <p>Länsi-Suomen ympäristökeskuksen päätöksen mukaisesti PVO-Lämpövoima on veloitettu huolehtimaan Kristiinankaupunkiin rakennettavan kivihiili voimalaitoksen lento- ja pohjatuhkien sekä kipsijätteen kaatopaikan jälkihoidosta ja maisemoinnista. Lupahakemuksessa esitetyn kustannusarvion mukaan sulkemisvaiheen kustannukset ovat n. 3,3 miljoonaa. Kustannusten toteutuminen koko laajuudessaan on epävarmaa, koska tuhkien ja kipsijätteen hyötykäyttö on myös mahdollista ja toisaalta syntyvän tuhkan ja jätteen määrä on riippuvainen voimalaitoksen tulevasta käyttömäärästä.</p>				
(22) Johdannaisopimukset				
Valuutta- ja korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen johdannais-				
sopimusten pääoma-arvot olivat :				
Korkojohdannaiset				
Optiosopimukset				
Ostetut	140 000	110 000		
Asetetut	80 000	60 000		
Korkotermiinit				
Ostetut	-	200 000		
Koronvaihtosopimukset	113 638	179 201	113 638	112 047
Valuuttajohdannaiset				
Termiinisopimukset	15 693	497		
Valuuttaoptiot				
Ostetut	-	5 721		
Asetetut	-	5 721		
Valuutanvaihtosopimukset				
Saatavat	-	80 392		
Velat	-	-81 534		

Verkkotoiminta

Verkkotoiminta sisältää Pohjolan Voima Oy:n alueverkkotoiminnan.

Yhteisten erien jako

Yhteiset kuluerät on jaettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Taseen pääomarakenne on johdettu Pohjolan Voiman konserniyhtiöilleen asettamista omavaraisuusvaatimuksista.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on arvostettu konsernissa noudatettavien periaatteiden mukaisesti.

Sijoitetun pääoman tuotto

Sijoitetun pääoman tuotto oli 4,2 (11,1) prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto-%

$100 \times \frac{\text{voitto ennen satunnaisia erää + rahoitustuotot ja -kulut}}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$

Henkilöstö

Verkkotoiminnan palveluksessa oli keskimäärin 1 henkilö. Tarvittavat kunnossapitopalvelut ja osin hallintopalvelut ostettiin ulkopuolelta.

Tuloslaskelma

1 000 euroa 1.1. - 31.12.	2003	2002
Liikevaihto	4 099	3 614
Liiketoiminnan muut tuotot	49	148
Materiaalit ja palvelut	-1 956	-1 431
Henkilöstökulut	-117	-120
Poistot ja arvonalentumiset	-1 024	-523
Liiketoiminnan muut kulut	-501	-335
Liikevoitto	550	1 353
Rahoitustuotot ja -kulut	317	312
Tulos ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja	867	1 665
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	202	297
Tuloverot	-310	-569
Tilikauden tulos	759	1 393

Tase

1 000 euroa 31.12.	2003	2002	1 000 euroa 31.12.	2003	2002
Vastaavaa			Vastattavaa		
Pysyvät vastaavat			Laskennallinen pääoma	2 838	2 838
Aineettomat hyödykkeet			Edellisten tilikausien tulos	7 993	6 601
Muut pitkävaikutteiset menot	259	425	Tilikauden tulos	759	1 393
Aineelliset hyödykkeet				11 590	10 832
Verkosto	4 405	5 220	Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Vaihtuvat vastaavat			Poistoero	2 560	2 762
Lyhytaikaiset saamiset			Vieras pääoma		
Myyntisaamiset	397	456	Lyhytaikainen		
Rahat ja pankkisaamiset	9 734	8 373	Ostovelat	196	170
	10 131	8 829	Siirtovelat	449	710
				645	880
	14 795	14 474		14 795	14 474

	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %		
Konserniyritykset					
Jämsänkosken Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Järvi-Suomen Voima Oy	Helsinki	50,000	50,000		
Kaukaan Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Kokkolan Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Kymin Voima Oy	Helsinki	76,000	76,000		
Mussalon Höyryvoima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Mussalon Kaukolämpö Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Mussalon Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Nokian Lämpövoima Oy	Helsinki	80,100	80,100		
Olkiluodon Vesi Oy	Helsinki	56,800			
Perusvoima Oy	Helsinki	56,800			
Posiva Oy	Helsinki	34,080			
Posivia Oy	Helsinki	34,080			
PVO-Huippuvoima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Innopower Oy	Helsinki	64,554	64,554		
PVO-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Lämpövoima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Pool Oy	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Vesivoima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Raahen Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Rauman Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Rouhialan Voimansiirto Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Teollisuuden Voima Oy	Helsinki	56,800	56,800		
TVO Nuclear Services Oy	Eurajoki	56,800			
Vieskan Voima Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Wisapower Oy	Helsinki	100,000	100,000		
Kiint. Oy Voimalinja	Kristiinankaupunki	100,000			
	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Osakkuus- ja omistusyhteisyritykset					
Oy Alholmens Kraft Ab	Pietarsaari	49,900	49,900		
Fingrid Oyj	Helsinki	25,080	25,080		
Polartest Oy	Helsinki	18,170		274	370
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Pori	32,000		¹⁾ 112	¹⁾ -225
Tornionlaakson Voima Oy	Ylitornio	50,000			
Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa	50,000	50,000		
Voimalohi Oy	Kemi	50,000	380		22
Muut omistukset					
²⁾ Powest Oy	Helsinki		80,475	¹⁾ 8 599	¹⁾ -4 667

¹⁾Tiedot 31.12.2002 tilinpäätöksestä

²⁾Powest Oy:tä ei yhdistellä Pohjolan Voima -konserniin (ks. tilinpäätösperusteet, osinko-oikeus).

Ehdotus vuosituloksen kirjaamiseksi

Konsernin jakokelpoiset varat ovat 23 128 132,06 euroa.

Emoyhtiö Pohjolan Voiman tuloslaskelma osoittaa tappiota 4 580 944,77 euroa, minkä jälkeen voitonjakokelpoiset varat ovat yhteensä 36 804 264,41 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tappio siirretään edellisten tilikausien tulos -tilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 4. päivänä maaliskuuta 2004

Heikki Sara puheenjohtaja	Pekka Laaksonen varapuheenjohtaja	Tapani Sointu
------------------------------	--------------------------------------	---------------

Stefan Storholm	Esa Tirkkonen	Erkki Varis
-----------------	---------------	-------------

Rami Vuola

Timo Rajala
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oy:n osakkeenomistajille.

Olemme tarkastaneet Pohjolan Voima Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyyn erityetyn toiminnon tuloslaskelmaan, taseeseen ja lisätietoihin. Lausuntonamme esitämme, että se on laadittu sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Helsingissä 11. päivänä maaliskuuta 2004

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT